

WŁOCŁAWO Kujawskie

Biblioteka Wojskowa
D. O. K. VIII
TORUŃ

Prenumerata:
na miesiąc 2 złote,
na prowincji z od-
noszeniem do do-
mu 2 złote 50 gr.

Ogłoszenia:
za wiersz milime-
trowy na pierwszej
stronie 15 groszy,
na drugiej i trze-
ciej — 10 groszy, na
czwartej — 7 groszy.
Ogłoszenia drobne
po 4 gr. za wyraz.
Tłustym drukiem —
podwójnie. Naj-
mniejsze ogłosze-
nie — 40 groszy. Dla
zagranicy ceny o
100 proc. wyższe.
Układ ogłoszeń
ceterolamowy.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.
Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarjum uważa za bezpłatne; prosi, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmują się do g. 12.
REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIEL I ŚWIĄT, OD GODZINY 3-EJ DO 4-EJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 26. № P. K. O. 61783.

6.641 kaloryj

zawiera węgiel z kopalni

„Hr. Renard”

według badań przez „CHEMICZNY
INSTYTUT BADAWCZY” we Lwowie
w kwietniu 1923 roku.

WĘGIEL z kopalni **„Hr. Renard”**,
wydając tak dużo ciepła, jest najoszczędniej-
szym i najtańszym opałem.

WĘGIEL z kopalni **„Hr. Renard”**
posiadają następujące składy węgla:

1. Jan Klabecki, Brzeska 8.	4. Zofja Surowiecka 3-go Maja 7,
(dawniej Hotel Mazowiecki).
2. Gracjan Cywiński, Bednarska 2.	
3. Stow. „Ogniw” Toruńska	5. St. Lewandowski, Królewiecka 30.

WĘGIEL z kopalni **„Hr. Renard”**
wysyła wagonami na różne stacje szerokotoro-
wych i wązkotorowych kolejek, a we Włocławku
odstawia do domów od 20 korcy

HURTOWNIA OPAŁOWA M. NAPIÓRKOWSKI
KALISKA 17, TEL. 209.

*Z niebios ludu patrzaj cudu! Z niebios Tobie
prawda dana! Nie upadaj — lecz do trudu mocy
szukaj — tam u Pana!*
Wł. Betza.

Ilu nas jest?

Statystyka wszelkiego rodzaju jest poważną dźwignią w gospodarce rodziny, narodu, państwa.

Statystyka, czyli zestawienie liczb, mówiących nam o siłach narodu, jest jednym z najważniejszych obliczeń.

Będziemy dziś mówić o tem, z czego nie wszyscy zdajemy sobie sprawę.

Tymczasem (trzeba to przyznać na chwałę odrodzonej Rzeczypospolitej i jej szkoły powszechnej) każdy uczeń i uczennica, opuszczając 7-mio klasową szkołę powszechną, dużo cie-

kawych rzeczy mogliby nam o tem powiedzieć:

Otóż, zestawiając dane statystyczne, stwierdzamy:

Na obszarze naszego Państwa jest, według ostatniego z r. 1921 spisu ludności, 18,659,993, to jest przeszło osiemnaście i pół miliona, Polaków. Za granicami Państwa Polskiego jest blisko 8 milionów Polaków.

Z tej liczby w Ameryce jest przeszło 3 miliony Polaków.

Co do Europy, to: we Francji (według niedawnego oświadczenia rek-

tora misji polskiej w Paryżu, ks. Szymbora) 400 jest tysięcy Polaków. W Niemczech — blisko półtora miliona.

Na Litwie Kowieńskiej przeszło 300 tysięcy. Mniejsze nieco skupienia Polaków są w Czechosłowacji, w Rumunii, w Rosji, na Ukrainie i w innych państwach.

Są też Polacy, w drobnych skupieniach, w innych częściach świata, najliczniej zaś występują w Azji — w Charbinie.

Blisko osiem milionów Polaków na obczyźnie!

Zastanówmy się: 8 milionów Polaków poza granicami Państwa swojego!

Osiem milionów — to jest tyle, ilu jest Czechów w państwie Czeskim. Osiem milionów — to jest tyle, ile ludzi jest w czterech państwach nadbałtyckich: w Finlandji, Estonji, Łotwie i Litwie.

Osiem milionów — to jest nieco mniej, niż wszystkich mniejszości narodowych na obszarze Państwa naszego.

Doprawdy, dziw nad dziwy, że my, naród polski, tacy potężni i licznie — tak słabi jesteśmy w obliczu świata politycznego. Tacy naprzykład Czesi, znacznie słabsi od nas liczebno, umieli zdobyć w polityczno-dyplomatycznym świecie większe niż my wpływy. Co o nas mówią liczby? Oto, takie tylko stanowisko nam przystoi, jakie się nam należy.

Od nas samych wielkość nasza zależy. Powiedział nam coś o tem, owego pamiętnego dnia 3-go maja, marszałek Francji, Anglii i Polski Ferd. Foch — pogromca germańskiego Raubrittera (rycerza — rozbójnika). Tymczasem w Europie, wyjąwszy tych Polaków, którzy we Francji i innych przyjaznych nam państwach mieszkają, owe milionowe rzesze naszych rodaków traktowane są, jak turalcze gromady bez Ojczyzny i własnego państwa.

Tuż za opłokami naszego Państwa, jak w Prusach Wschodnich, gdzie jest około 200 tysięcy Polaków, rozgrywają się sceny, przypominające Wrześnię.

Na ziemiach polskich, których wskutek szachrajstw, intryg i terroru Niemców nie dołączono do Państwa Polskiego, na tych ziemiach dziś, za rozmawianie po polsku, dzieci polskie otrzymują plagi, w bestjałskich wprost okolicznościach.

Podobnie się dzieje wszędzie, gdziekolwiek nas nienawidzą.

Hej do apelu stańmy!

Policzmy się w oczach wroga!

Nasza ambicja narodowa wskaże co czynić nam wypada. Te osiem milionów poza granicami Państwa to wszyscy prawie dobrzy synowie

Polski, honor Jej na obczyźnie podtrzymujący. Podtrzymują tam oni majestat narodu naszego przez zwarte siły duchowe, które chronią ich od zagłady.

Rzeczpospolita winna poważną uwagę w ich kierunku zwrócić, baczniejszą nawet niż na tych swoich synów, którzy na łonie Jej zasiadają.

Umieją za swoimi mówić ci i tamci, dlaczego więc my nie umielibyśmy się o prawa dla swoich upomnieć?

Leszek Lasiński.

Sprawy emigracyjne.

Nowy bill migracyjny, ograniczający t. zw. „kwotę” osób, mogących wyjechać do Stanów Zjednoczonych z Polski do niepełnych 6,000, w zastosowaniu praktycznym przez konsulaty amerykańskie jeszcze niekorzystnie odbił się na interesach emigrantów naszych. Nawet te osoby, które w r. z. otrzymały już wizy amerykańskie (a jest ich około 3,000), muszą składać osobiście, w konsulacie, nowe podania o wizy, po otrzymaniu odeń wezwania z oznaczeniem dnia i godziny stawienia się w konsulacie.

List konsulatu oraz paszport zagraniczny, zaopatrzone w wizę dawną, posłużą jako dowód tożsamości danego interesanta. Każda zaś z osób, wpisanych do paszportu, ma przedstawić: 2 fotografie paszportowe, podpisane atramentem, przez osobę sфотографowaną; zaświadczenie w dwóch odpisach, wskazujące miejsce pobytu w ciągu ostatnich 5 lat, lub też od dnia przyjazdu do Polski, o ile osoba ta przedtem zamieszkiwała w Stanach Zjednoczonych; świadectwo moralności (w dwóch odpisach), wydane przez właściwe władze policyjne; świadectwo lekarskie, stwierdzające z całą pewnością stan zdrowia, ze zwróceniem szczególnej uwagi na tuberkulę i inne niebezpieczne choroby zakaźne, lub też na wady fizyczne i umysłowe, mogące wpłynąć na osłabienie zdolności danej osoby do zarobkowania na życie; (podpisy lekarza na tem świadectwie muszą być poświadczone przez władze miejscowe); poświadczony odpis metryki w dwóch egzemplarzach; świadectwo odbycia wojskowości (przez mężczyzn) w 2-ch odpisach i — wreszcie — świadectwo władz właściwych (w dwóch odpisach), wskazujące zawód lub zajęcie danej osoby. Do paszportu głowy rodziny mogą być włączone: żona i dzieci do lat 16-tu.

Pieniądzy, pobranych poprzednio za wizę, konsulaty nie zwraca. Opłata przy podaniu wynosi — dolar, za wizę 9 dolarów. Opłatę pobiera jedynie kasjer wydziału wiz w konsulacie (Szkołna 2) jednocześnie ze złożeniem podania.

Konsulat ostrzega, że interesantów przyjmuje tylko w dniu, wymienionym w zawiadomieniu pisemnym, zgłaszanie się zaś kiedy indziej lub bez zaopatrzenia się we wszystkie powyższe wymienione dokumenty, jest bezcelowe.

**Ogłaszajcie się
w Słowie Kujawskim.**

Żydostwo idzie z postępem. Widzę tylko dwóch brodatych chałaciarzy z małemi pejsikami w charakterystycznych czapkach izraelskich. Reszta Żydów ubrana po europejsku i wygolona, niczem nasza brać aktorska — »echt Polaki«. Niestety, odstające uszy, zakrzywione krogulcze nosy, grube wargi i skośne, przebiegłe oczy — zdradzają odrazu niearyjskie pochodzenie...

Wszyscy prawie czytają żargonówki, wypożyczając je usłudze jeden drugiemu. Tylko jakiś poważniejszy Żyd, w meloniku na głowie, delektuje się »Kurjerem Polskim«.

Tuż przy oknie siedzi w jaskrawym kapeluszu otyła żydówka, afiszując w skandalicznym wprost »decolte«, swe opasłe, okryte przyszciami cielsko; opowiada głośno o kuracji w Ciechocinku, która jej »wspaniale robi«.

Inna Żydówka, starszego autoramentu, w peruce, z charakterystycznym cmokaniem obgryza indyczą łapę i zapija sokiem wiśniowym z kubka, z którego wyjmując następnie brudnymi palcami wiśnie, i rzuca dyskretnie pod ławkę.

Młody Żyd zajada czeresnie i też pestki bez ceremonii rzuca na podłogę.

— Panie kupiec — powiadam — nie można śmieć.

— Pan »nie potrzebujesz« mi robicz uwagę.

— Włocławek!... rozlega się głos konduktora.

Pociąg stanął. Opuszczam czempredziej ciechociński wagon z żydostwem, które jedzie dalej: do »Kitna« i do Warszawy.

Kropiciel.

Ze świata.

Pomnik dla poległych żołnierzy polskich we Włoszech.

Szlachetny przyjaciel Polski, nasz konsul honorowy w Piemontie, Attiljo Begey, wygłosił niedawno w szeregu miast i miasteczek Piemontu odczyt pod tytułem »Polonia Antica e Moderna«, ilustrowane przezrociami dziejów Polski. Pomijając wartość propagandy czcigodnego konsula, poświęcił on cały dochód z odczytów na postawienie pomnika na cmentarzu ku czci zmarłych 200 żołnierzy armii

OGŁOSZENIE.

Zarząd Powiatowej Kasy Chorych w Włocławku wzywa pp. pracodawców, którzy zalegają z przedkładaniem wykazów składek członkowskich oraz z opłatą składek, by w terminie **do dnia 26 lipca r. b.** przedłożyli w biurze Kasy żądane wykazy, uzupełnione pod koniec czerwca b. r. oraz by w tym samym terminie wpłacili wszelkie zaległości z tytułu składek członkowskich — w przeciwnym bowiem wypadku **zostaną obciążeni za cały okres zaległy w/g najwyższej grupy i zaległości ściągnięte zostaną drogą egzekucji wraz z 2% za każdy miesiąc zwłoki i kosztami egzekucyjnymi.**

Wszelkich wyjaśnień i pomocy w obliczaniu składek udziela biuro Kasy (Rachuba) w godzinach urzędowych.

Osobne wezwania doręczane nie będą.

KOMISARZ RZĄDOWY:

L. Winogrodzki.

Czy chcesz być piękna?

pozbyć się bez śladu

piegów,

opalenizny i zmarszczek na twarzy?

Więcej używaj kremu metamorfoza „Plegol”.

Żądać w składach aptecznych i aptekach.

„SZWAJCARSKIE GORZKIE ZIOŁA”

(z kogutkiem)

znakomicie ułatwiają funkcje

ORGANÓW TRAWIENIA

Idealny naturalny środek przy chronicznych zaparciach i przeciwko otyłości. Sprzedają apteki i sklepy apteczne.

do kościoła. Tu się odbywa święta czynność, a nie ćwiczenia gimnastyczne. Obie panie, których nazwisk prasa nie wymienia, natychmiast opuściły kościół.

Z Wydawnictw.

„Przewodnik Ubezpieczeniowy”. Ukazał się Nr. 12 »Przewodnika Ubezpieczeniowego«, zawierający treść następującą: Kongres rolniczy o ubezpieczeniach żywego inwentarza — przez L. O. — Udział związków komunalnych w ubezpieczeniach żywego inwentarza — przez Leona Ostaszewskiego. — Przymusowe ubezpieczenie zwierząt a rozwój hodowli — przez dr. Mieczysława Dalkiewicza. — Jak założyć stowarzyszenie (kółko) ubezpieczeń wzajemnych żywego inwentarza? — Kronika — Obwieszczenia P. D. U. W. — Komunikaty Związku Spółdzielni Budowlanych i t. d.

Ogłaszajcie się w Słowie „Kujawskim”

OGŁOSZENIA DROBNE.

Adamski Feliks były felczer szpitala 8-go Łazarsza, przyjmuje od 9 rano do 8 wieczór. Brzeska Nr. 13.

Ceny niższe!!! Kąpiele czynne codziennie S. Guryński. Włocławek Plac Kopernika 9.

Garnitur do młocki lekki w kompletnym porządku sprzedam. Wiadomość Szopena 29.

Panna poszukuje posady gospodarczej do wyreczenia Pani domu z szyciem, posiadając dobre świadectwa—może wyjechać od zaraz. Wiadomość w Administracji Słowa Kujawskiego.

Praktykanta z pięknym charakterem piśma przyjmę. Żabia 2 mieszk. 1.

Rządca rolny kawaler lat 32, praktyki 12, poszukuje posady samodzielnej lub pod dyspozycję. Lubień Kujaw. Janowo Grądzki.

Wiatrak do sprzedania w dobrym stanie. Jarantowice poczta Osiecinny.

Zgubiono Książkę Kasy Chorych wydaną na imię Kazimierza Pączkowskiego.

SWÓJ DO SWEGO!

Firmy Polsko-Chrześcijańskie zrzeszone w Kuj. Oddz. Stow. Kupców Polskich we Włocławku.

Handel win, wódek, likierów i tow. kolonialnych.

Borzęcki Ludwik, 3-go Maja Nr. 40,
Beczakowicz Stefan, 3-go Maja Nr. 31,
„Polwin”, Kościuszki Nr. 6,
Gorzeński Józef, 3-go Maja Nr. 37,
Pajęczkowski i Lipiński, Srebrna Nr. 3.

Handel win, wódek, likierów i towarów kolonialnych. (w okolicy).

Barcikowski Walenty, Chodecz,
Darnowski Wojciech, Lubień,
Rybacki Andrzej, Chodec,
Ożminkowski Władysław, Lubraniec,
Napiórkowski Mieczysław, Dobrzyń n/Wisłą,
Kozuchowski Stanisław, Chodecz,
Zieliński Marjan, Brześć Kuj. Rynek.

Sklepy kolonialno - spożywcze w śródmieściu.

Ballaun St., Kaliska Nr. 10,
Grzankowski Stefan, Plac Dąbrowskiego Nr. 7,
Grabowski Aleksander, Nowy Rynek Nr. 8,
Janiak Józef, Królewiecka Nr. 19,
Kozłowski Leon, Kaliska 2,
Lewandowska Wład., Tumska Nr. 1,
Łukasik Zofja, Kaliska Nr. 3,
Młynarski Stanisław, Szpitalna Nr. 19,
Markiewicz B., 3-go Maja Nr. 14,
Pakulski Jan, Królewiecka Nr. 22,
Różański Feliks, Przedmiejska Nr. 9,
Szelachowski Józef, Tumska Nr. 12,
Straszewski Franciszek, Pl. Dąbrowskiego Nr. 5,

Szymańska Wład., Tumska Nr. 15,
Tomeczak Konstanty, 3-go Maja Nr. 34,
Wapniarski F., Plac Dąbrowskiego Nr. 4,
Wnukowski Andrzej, Nowy Rynek Nr. 7,
Werner Wacław, Pl. Dąbrowskiego Nr. 17,
Zychowicz Wacław, Kaliska Nr. 37,
Złakowski Jan, Maślana Nr. 5.

Sklepy kolonialno - spożywcze na przedmieściach.

Aleksińska Wiktorja, Długa Nr. 26,
Bogacki Antoni, Długa Nr. 12,
Bromont Prakseda, Kapitulna Nr. 27,
Długolecka Stanisława, Długa Nr. 45,
Dorsz Józef, Zazamcze Nr. 4,
Frącek Wojciech, Żytunia Nr. 43,
Głowacki Józef, Długa Nr. 43,
Jaźwiecki H., Długa Nr. 72,
Lewandowski Antoni, Żytunia Nr. 120,
Marszałek Józef, Mokra Nr. 4,
Matwiej Anna, Chmielna Nr. 14,
Ochociński A., Miła Nr. 8,
Rutkowska Anna, Wiejska Nr. 2,
Rymarkiewicz Ludwik, Kapitulna Nr. 6,
Szczęśniak Ludwik, Kapitulna Nr. 16,
Udałowski Kazimierz, Kapitulna Nr. 46,
Wesołowski Wacław, Długa Nr. 43,
Zieliński Jacek, Chłodna Nr. 31,
Ziółkowska Antonina, Chłodna Nr. 33.

Sprzedaj cukrów i wyrobów cukrowniczych

Rudzińska W., Trzeciego Maja Nr. 23.

HURTOWNIE

win, wódek i likierów

Grąbczewski Aleksander, Cyganka Nr. 19.

Kolonjalne

Kozłowski Marcin, Nowy Rynek 18,
„Lech” Sp. Akc., ul. Tad. Kościuszki Nr. 17.

Handel zbożowy

Centrala Rolników, Ogrodowa Nr. 8,
Trepka Rodryk, Królewiecka Nr. 19.

Sklepy Bławatno - Galanteryjne.

Bazar Chrześcijański, Brzeska Nr. 29.
Drzewiecka Marja, pl. Dąbrowskiego Nr. 5.
Gruszewska Józefa „Wspólna Praca”, 3 Maja Nr. 14.
Krzemiński Franciszek, pl. Dąbrowskiego Nr. 6.
Krzywkowska Julja, pl. Dąbrowskiego Nr. 5.
Mochorowski Henryk, 3-go Maja Nr. 12.
Ossowski Kazimierz i S-ka, 3-go Maja Nr. 6.
„Spółka Kujawska”, Nowy Rynek Nr. 5.
Tokarzewski Józef, 3-go Maja Nr. 30.
Zielińska Zofja, 3-go Maja Nr. 14.

Sprzedaj trykotaży.

Motyliński Kazimierz, ul. Kościuszki Nr. 6.

Sprzedaj tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Krakus Zenon, Nowy Rynek Nr. 7.
Szatkowski Kazimierz, Nowy Rynek Nr. 8.
Zdzienicki Jan, Kościuszki Nr. 4.

Sprzedaj mydeł i soli.

Mirewicz Stanisław, Żabia Nr. 15.